

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การออม (Savings) มีความสำคัญไม่ว่าจะพิจารณาในแง่ของปัจเจกชน ครอบครัว หรือ ประเทศ หน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ต้องมีเงินออมไว้ด้วยเหตุผลหลายประการ อาทิเช่น การออมเพื่อเตรียมรับมือกับความเสี่ยงต่างๆที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงเนื่องจากการเจ็บไข้ได้ป่วย การเกิดอุบัติเหตุ หรือตกงาน เป็นต้น นอกจากนี้ เมื่อใดที่เริ่มเข้าสู่วัยชราซึ่งเป็นวัยที่จะมีรายได้อาจลดลงหรือไม่มีรายได้ คนเรานั้นจะมีการออมเพื่อเป็นการจัดสรรทรัพยากรระหว่างเวลาเช่นกัน นอกจากนี้เหตุผลอื่นๆ ของการออมนั้น ก็อาจจะเป็นการออมเพื่อเหตุผลพิเศษบางประการ เช่น ออมเพื่อทุนการศึกษาต่อในอนาคต ออมเพื่อซื้อบ้านหลังแรก หรือออมเพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลาน การออมไม่เพียงเป็นผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้ออมเองเท่านั้น แต่ยังเป็นประโยชน์ต่อประเทศ เนื่องจากเงินออมเป็นแหล่งทุนที่สำคัญของประเทศ

ก่อนวิกฤติเศรษฐกิจในปี 2540 ประชาชนส่วนใหญ่นิยมการออมเงินไว้กับธนาคารพาณิชย์ และบริษัทเงินทุน เพราะผลตอบแทนที่ได้รับในรูปแบบของอัตราดอกเบี้ยเป็นสิ่งจูงใจ แต่ต่อมาในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ มีการประกาศปิดบริษัทเงินทุนจำนวนมาก รวมทั้งรัฐบาลได้เข้าร่วมควบกิจการของธนาคารพาณิชย์อีกหลายแห่งด้วยกัน ส่งผลให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในสถาบันการเงินลดน้อยลง ประกอบกับรัฐบาลได้ประกาศใช้นโยบายอัตราดอกเบี้ยต่ำทั้งเงินฝากและเงินกู้ ส่งผลให้ผู้มีเงินออมจำเป็นต้องหาทางเลือกในการลงทุนใหม่ๆ ทำให้ การออมของประเทศไทยมีความผันผวนและมีแนวโน้มลดลง ส่งผลกระทบให้ ศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยมีความเปราะบาง เนื่องจากเศรษฐกิจขยายตัวทั้ง ๆ ที่การออมต่ำ ย่อมหมายถึงการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่สูง หรืออีกนัยหนึ่งคือการเกิดช่องว่างระหว่างการออมและการลงทุนที่สูง จึงก่อให้เกิดปัญหาเสถียรภาพของดุลภายนอกและนำไปสู่การขยายตัวที่ไม่ยั่งยืนในที่สุด รัฐบาล ได้มีการวางแนวทางในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ได้ ซึ่งกำหนดเป้าหมายการพัฒนาให้โครงสร้างเศรษฐกิจมีความสมดุลและยั่งยืน โดยการส่งเสริมการออมและการเพิ่มทางเลือกในการระดมทุนในประเทศเพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดวิกฤตการณ์การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและดุลการชำระเงิน อันเนื่องมาจากการขาดแคลนการออมและการระดมทุนที่ไม่เหมาะสม และเพื่อให้ประชาชนสร้างหลักประกันในชีวิตโดยมีการออมที่พอเพียง

โดยเฉพาะในกลุ่มประชาชนที่จะเข้าสู่ช่วงผู้สูงอายุ ซึ่งในขณะเดียวกันก็จะเป็นการช่วยลดภาระของรัฐบาล โดยส่งเสริมการออมทั้งระบบของประเทศ ทั้งการออมภาคครัวเรือน การออมภาครัฐ และการออมภาคธุรกิจเอกชน เพื่อให้การออมรวมของประเทศมีพอเพียงเพื่อการลงทุนของประเทศ ควบคู่ไปกับการสร้างฐานรายได้ที่มั่นคงสำหรับประชาชน และการสร้างพฤติกรรมออม เพื่อเพิ่มการออมครัวเรือน นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมระบบสหกรณ์และพัฒนาองค์กรการเงินฐานราก เพื่อเป็นทางเลือกในการออมของประชาชนที่เป็นรากหญ้าด้วย

องค์กรการเงินชุมชน เป็นองค์กรที่คนในชุมชน คนในท้องถิ่น หรือมีพื้นฐานการประกอบอาชีพเดียวกัน จัดตั้งขึ้นในเมืองหรือชนบท โดยมีวัตถุประสงค์คล้ายกันคือ เพื่อช่วยเหลือทางการเงินซึ่งกันและกันในกลุ่มสมาชิก เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของคนในชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้นและสามารถพึ่งตนเองได้ มีการจัดให้มีการออมทรัพย์ร่วมกันเป็นกองทุนกลางในชุมชนและให้กู้ยืมแก่สมาชิกเพื่อนำไปพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น องค์กรการเงินชุมชนที่สำคัญของประเทศไทยสามารถจัดกลุ่มได้เป็น สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ธนาคารหมู่บ้าน ในการเกิดองค์กรการเงินชุมชนนั้นมีสาเหตุสำคัญ คือ สถาบันการเงินหลัก เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน ธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ไม่สามารถเปิดสาขาให้บริการได้ทั่วถึงทั้งทางด้านสถานที่ตั้งและขอบเขตธุรกรรมทางการเงิน และถึงแม้ในบางพื้นที่ที่สถาบันการเงินหลักเปิดดำเนินการ แต่ประชาชนบางกลุ่มก็ยังขาดคุณสมบัติที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินหลักได้ ทำให้ต้องพึ่งพาตนเองจัดตั้งองค์กรการเงินในรูปแบบต่างๆ โดยรวมกลุ่มสมาชิกเพื่อออมในรูปแบบต่างๆ ในงานวิจัยบทสำรวจสถานะความรู้้องค์กรการเงินชุมชน กรณีศึกษาภาคเหนือ แสดงให้เห็นว่า ณ สิ้นปี 2541 องค์กรการเงินชุมชนสามารถระดมเงินออมและเงินให้สินเชื่อแก่สมาชิกรวม 24,186.9 ล้านบาท และ 32,286.3 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.6 และร้อยละ 11.7 ของปริมาณเงินฝากและเงินให้สินเชื่อของสถาบันการเงินหลักในภาคเหนือ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญขององค์กรการเงินชุมชนในภาคเหนือและความสำคัญขององค์กรการเงินจะมีมากขึ้นในจังหวัดที่มีรายได้ต่อหัวต่ำและบริการทางการเงินจากสถาบันหลักมีขอบเขตจำกัด (สาคร ศรีสวัสดิ์, 2543)

สหกรณ์เครดิตยูเนียน นับว่าเป็นองค์กรการเงินชุมชนประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญ และสามารถช่วยในการส่งเสริมการออมให้กับประชาชน มีการตั้งขึ้นในกลุ่มคนที่มีถิ่นพำนักเดียวกัน ส่วนใหญ่เริ่มต้นจากการรวมเป็นกลุ่มยูเนียน มีกิจกรรมในการระดมเงินออมจากสมาชิกเพื่อนำมาเป็นเงินทุนให้สมาชิกที่มีความจำเป็นกู้ยืม และดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ลักษณะการดำเนินงานหรือการให้บริการของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีความคล้ายคลึงกับ

สถาบันการเงินหลักทั่วไป เช่น มีการให้บริการการออมในรูปแบบของเงินฝากซึ่งสามารถฝากและถอนได้ตามความต้องการ และได้รับดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทนเช่นเดียวกับการฝากเงินในสถาบันการเงินพาณิชย์อีกด้านหนึ่งคือ การให้บริการกู้ยืมเงิน สมาชิกสามารถกู้ยืมเงินได้ตามความจำเป็นเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนหรือนำไปลงทุนเพื่อก่อให้เกิดรายได้ สำหรับในด้านความแตกต่างของสหกรณ์เครดิตยูเนียนกับสถาบันการเงินหลักทั่วไป ได้แก่ การสะสมเงินทุนของสมาชิกนั้นเสมือนเป็นเงินสะสมค่าหุ้นซึ่งทุกสิ้นปีจะได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผลมูลค่าหุ้น การบริการประกันเงินกู้และเงินสะสมของสมาชิกในกรณีที่สมาชิกเสียชีวิตหรือทุพพลภาพาวารในขณะที่มีภาระหนี้กับสหกรณ์ บริการสมทบเงินให้กับเงินสะสมของสมาชิกที่เสียชีวิตกรณีที่สมาชิกที่เสียชีวิตนั้นมีเงินฝากสะสมอยู่ในสหกรณ์ เป็นต้น

ปัจจุบันสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้ขยายสมาชิกสหกรณ์ไปทั่วประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2549 มีจำนวนสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนอยู่ 209,337 คน และในปี 2552 มีจำนวนสมาชิกสหกรณ์อยู่ 359,634 คน คิดเป็นร้อยละ 71.8 ของปี 2549 และในปี 2553 คาดว่าจะมีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 413,421 คน คิดเป็นร้อยละ 14.9 ของปี 2552 ตามข้อมูลในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 จำนวนสมาชิกสหกรณ์แยกตามประเภทสหกรณ์ ตั้งแต่ปี 2547 – 2552

หน่วย : คน

ประเภทสหกรณ์	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553*
	2004	2005	2006	2007	2008	2010	2009*
สหกรณ์ภาคการเกษตร	5,585,866	5,831,434	5,889,312	6,063,531	6,192,594	6,280,424	6,437,813
สหกรณ์การเกษตร	5,419,250	5,654,384	5,697,773	5,865,178	5,995,263	6,079,005	6,229,398
สหกรณ์ประมง	13,615	16,299	13,969	14,294	14,699	14,291	14,349
สหกรณ์นิคม	153,001	160,751	177,570	184,059	182,632	187,128	194,066
สหกรณ์นอกภาค	3,350,520	3,520,322	3,684,189	3,839,375	3,911,510	4,061,923	4,143,858
การเกษตร							
สหกรณ์ออมทรัพย์	2,311,590	2,478,134	2,415,673	2,481,346	2,480,343	2,570,917	2,586,865
สหกรณ์ร้านค้า	777,779	767,283	769,924	783,937	736,649	781,742	771,779
สหกรณ์บริการ	261,151	274,905	289,255	325,403	377,082	349,630	371,793
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	-	-	209,337	248,689	317,436	359,634	413,421
รวมทั้งประเทศ	8,936,386	9,351,756	9,573,501	9,902,906	10,104,104	10,342,347	10,581,671

ปี 2553* forecast (พยากรณ์) จำนวนสมาชิกสหกรณ์โดยใช้โปรแกรม SPSS

ที่มา : สถิติสหกรณ์ในประเทศไทย ปี 2552, กรมส่งเสริมสหกรณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ : จำนวนสหกรณ์นับเฉพาะสหกรณ์ที่มีสถานะดำเนินการและยังไม่เริ่มดำเนินการ

(Active)

: ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียนเริ่มมีตามประกาศกฎกระทรวง กำหนดประเภทของ
สหกรณ์ พ.ศ. 2548 ที่จะรับจดทะเบียนประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่

4 สิงหาคม 2548

: ปัจจุบันสหกรณ์เครดิตยูเนียนบางสหกรณ์ยังคงอยู่ในประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

หรือหากพิจารณาจากอัตราการเติบโตของจำนวนสหกรณ์แยกตามประเภทตั้งแต่ปี
2550-2552 จะเห็นได้ว่ามีอัตราการเติบโตมากที่สุดเมื่อเทียบกับสหกรณ์ประเภทอื่นๆ คือ 872.41,
21.99 และ 11.05 ตามลำดับ ซึ่งแสดงอยู่ในตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 อัตราการเติบโตของจำนวนสหกรณ์แยกตามประเภท ตั้งแต่ปี 2542 – 2552

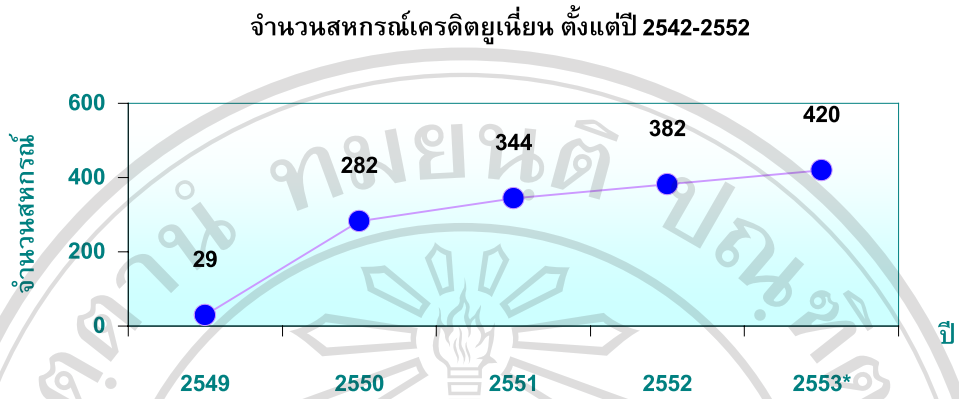
หน่วย : สหกรณ์

ประเภทสหกรณ์	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
สหกรณ์ภาคการ เกษตร	3.56	0.77	-4.09	5.50	8.97	1.05	4.23	0.46	0.75	-2.57	-0.86
สหกรณ์การเกษตร	3.66	0.78	-3.39	5.56	9.62	1.04	4.17	0.33	0.88	-2.70	-0.80
สหกรณ์การประมง	4.17	1.33	-15.79	10.94	-5.63	5.97	12.68	7.50	-2.33	1.19	-5.88
สหกรณ์นิคม	0.00	0.00	-2.00	0.00	-3.06	-2.11	0.00	0.00	-2.15	0.00	1.10
สหกรณ์นอกภาค การเกษตร	3.10	1.67	-6.01	5.21	7.10	5.03	6.05	5.75	5.01	3.81	3.38
สหกรณ์ออมทรัพย์	3.14	0.94	-0.08	4.02	8.47	4.73	2.42	1.98	-12.65	-1.79	0.66
สหกรณ์ร้านค้า	0.00	0.00	-32.79	-0.81	-2.44	4.17	-0.40	0.00	-6.43	-2.58	-1.76
สหกรณ์บริการ	6.18	5.82	-0.50	12.81	8.24	6.38	19.92	12.90	13.43	9.07	6.00
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	872.41	21.99	11.05
รวมทั้งประเทศ	3.99	1.10	-4.80	5.39	8.30	2.48	4.90	2.43	2.38	-0.06	0.87

** NA (Not Available) หมายถึง คำนวณไม่ได้

ที่มา : สถิติสหกรณ์ในประเทศไทย ปี 2552, กรมส่งเสริมสหกรณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รูปที่ 1.1 จำนวนสหกรณ์เครดิตยูเนียน ตั้งแต่ปี 2542-2552

ที่มา : สถิติสหกรณ์ในประเทศไทย ปี 2552, กรมส่งเสริมสหกรณ์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด เป็นอีกสหกรณ์หนึ่งที่จัดตั้งขึ้นโดยกลุ่มบุคคลเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2524 โดยในครั้งแรกได้ใช้ชื่อว่า กลุ่มเครดิตยูเนียนวิทยาลัยครูเชียงใหม่ ดำเนินงานในลักษณะสหกรณ์ออมทรัพย์ มีสมาชิกเริ่มแรก 108 คน จำนวนเงินสะสม 8,860 บาท ต่อมาได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2528 โดยเปลี่ยนใช้ชื่อว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนช่างเผือก จำกัด และในปัจจุบันได้จดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมเปลี่ยนชื่อเป็น “สหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด ” ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2549 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการบริการด้านการเงินแก่สมาชิกสหกรณ์ ให้บริการทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมีกิจกรรมที่สำคัญในการดำเนินงานของสหกรณ์ เช่น การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร ครอบครัวยุวมและสังคมโดยทั่วไป การส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก การรับฝากเงินจากสมาชิก การให้สมาชิกกู้ยืมเงินตามความจำเป็นหรือมีประโยชน์ จัดให้มีสวัสดิการหรือให้การสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว เป็นต้น

ปัจจุบันสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด มีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นทุกปี จนถึงปี 2552 มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 883 คน ตามปีทางบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 มีจำนวนทุนเรือนหุ้นเท่ากับ 45,187,990 บาท ทุนดำเนินงานเท่ากับ 56,287,552.95 บาท และกำไรสุทธิเท่ากับ 1,806,589.51 บาท ตามรายละเอียดในตารางที่ 1.3

ตารางที่ 1.3 ผลการดำเนินงาน แสดงฐานะเปรียบเทียบตั้งแต่ปี 2548-2552

รายการ	2552	2551	2550	2549	2548
จำนวนสมาชิก (คน)	883	870	873	816	796
ทุนดำเนินงาน	56,287,552.95	49,520,929.71	46,297,080.07	42,425,314.91	41,869,249.27
เงินกู้คงเหลือในมือสมาชิก	53,492,197.25	45,142,618.25	42,665,034.50	38,870,890.00	37,492,535.75
เงินรับฝาก	3,882,778.96	2,538,531.98	3,088,999.93	3,075,314.08	5,710,701.67
ทุนเรือนหุ้นและเงินสะสม	45,187,990.00	41,142,630.00	37,927,780.00	34,423,250.00	31,612,990.00
ทุนสำรอง	2,500,395.10	2,327,335.76	2,169,000.00	2,011,650.26	1,856,025.89
รายได้	3,923,165.91	3,653,376.79	3,335,345.58	3,131,803.55	3,036,405.06
ค่าใช้จ่าย	2,116,576.40	1,922,817.45	1,783,244.82	1,646,731.61	1,563,642.23
กำไรสุทธิ	1,806,589.51	1,730,559.34	1,552,100.76	1,485,071.94	1,472,762.83

ที่มา : รายงานกิจกรรมประจำปี 2548-2552, สหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่

ในด้านการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด มีทุนดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 6,766,623.24 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.66 ซึ่งทุนโดยส่วนใหญ่มาจากแหล่งเงินทุนภายในร้อยละ 95.10 ประกอบด้วยเงินฝากร้อยละ 6.90 และทุนของสหกรณ์เองร้อยละ 88.20 ส่วนที่เหลือมาจากแหล่งเงินทุนภายนอก ด้านความสามารถในการบริหาร สหกรณ์มีมูลค่าธุรกิจรวมทั้งสิ้น 57,321,116.73 บาท ซึ่งมีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.69 โดยเป็นการให้เงินกู้ยืมมากที่สุด รองลงมาเป็นการรับฝากเงิน และในด้านสภาพคล่องทางการเงิน สหกรณ์มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน 2.90 เท่า แสดงว่าในหนี้สินหมุนเวียน 1 บาท มีสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นประกันการชำระหนี้ได้ทั้งจำนวน ซึ่งนับว่าสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด อยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์เป็นข้าราชการ อาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีรายได้ประจำ ทำให้ระหว่างปีไม่มีลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้เลย จะเห็นว่าสินทรัพย์ส่วนใหญ่ของสหกรณ์คือลูกหนี้เงินให้กู้ ซึ่งเป็นลูกหนี้ระยะสั้น ดังนั้นสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้เป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเสี่ยงในด้านสภาพเศรษฐกิจที่มีผลให้ค่าครองชีพของสมาชิกสูงขึ้น ทำให้อาจส่งผลกระทบต่อภาระหนี้ของลูกหนี้ได้ อีกทั้งภาวะการแข่งขันของสถาบันการเงินภายนอกที่มีการแข่งขันกันสูง ทำให้สหกรณ์ต้องติดตามสถานการณ์ภายนอกมากขึ้นเพื่อปรับการบริหารธุรกิจให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

เห็นได้ว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด มีการเติบโตที่ดี สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันการเพิ่มการออม การกู้ยืมเงิน และการบริการให้กับสมาชิกได้

จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยได้เลือกสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด เป็นกรณีศึกษา ซึ่งในการศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมการออม ในครั้งนี้ นอกจากจะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมแล้ว ยังคาดหวังว่าผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อสหกรณ์ในการนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการในการส่งเสริมการออม และปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์เพื่อให้ตอบสนองจุดประสงค์หลักของสหกรณ์ ในการให้ความช่วยเหลือในกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้จำกัดขอบเขตการศึกษาด้านประชากร โดยทำการศึกษาสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ตามจำนวนแบบสอบถาม 280 ชุด และมีข้อมูลที่ต้องการทำการศึกษาได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสมาชิกสหกรณ์
2. รูปแบบและจุดมุ่งหมายในการออมของสมาชิกสหกรณ์
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์
4. ความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสหกรณ์ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

1.4 นิยามศัพท์

สหกรณ์ (Cooperative Society) หมายถึง องค์กรประเภทหนึ่งที่ทำให้การร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือทำงานร่วมกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการสนองต่อความต้องการอันจำเป็นของกลุ่ม และความหวังร่วมกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งมีการปกครองกันเองของบุคคลที่รวมตัวกันโดยความสมัครใจ

สหกรณ์เครดิตยูเนียน (Credit Union Cooperatives) หมายถึง เป็นสหกรณ์สมบูรณ์ประเภทหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยความสมัครใจของสมาชิกที่อยู่ในวงสัมพันธ์เดียวกัน เช่น ชุมชนเดียวกัน ประกอบอาชีพในโรงงาน บริษัท หรือสถาบันการศึกษาเดียวกัน ดำเนินการภายใต้หลักประชาธิปไตย คือ หนึ่งคนหนึ่งเสียง สมาชิกจะสะสมทรัพย์ร่วมกันเพื่อเป็นทุนดำเนินการให้

สมาชิกที่มีความเดือดร้อนเป็นผู้ยื่นนำไปใช้ คณะกรรมการบริหารได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิก และโดยสมาชิกของสหกรณ์เอง ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจะได้รับการจัดสรรสู่มวลสมาชิกในรูปแบบของดอกเบี้ย เงินปันผล และสวัสดิการต่าง ๆ

สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สมาชิกส่วนใหญ่เป็นข้าราชการอาจารย์ เจ้าหน้าที่ พนักงานของมหาวิทยาลัยหรือของรัฐ ลูกจ้างชั่วคราวหรืออัตราจ้าง ข้าราชการพลเรือน และสมาชิกที่เกษียณอายุแล้ว

เงินออม หมายถึง ผลต่างระหว่างรายได้กับรายจ่ายในการบริโภค

รายได้ของสมาชิก หมายถึง รายได้รวมของสมาชิกที่เป็นเงินได้อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น เงินเดือนประจำ ค่าจ้าง โบนัส และ ค่าล่วงเวลา เป็นต้น

อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก หมายถึง อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ทั้งประเภทเงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำของสหกรณ์เครดิตยูเนียน ซึ่งกำหนดมาจากสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด

ภาระหนี้สินของสมาชิกที่มีกับสหกรณ์ ในที่นี้จะพิจารณาเฉพาะหนี้สินที่เกิดจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด เช่น เงินกู้ของสมาชิก สหกรณ์ เป็นต้น

ภาระหนี้สินอื่นๆ หมายถึง หนี้สินที่เกิดจากการบริโภคของสมาชิกสหกรณ์ ที่ไม่ได้เกิดกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด เช่น หนี้บัตรเครดิต จำนวนเงินที่ต้องจ่ายเป็นดอกเบี้ยในแต่ละเดือน เป็นต้น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมกรรมการออมของสมาชิก สหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด

1.5.2 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ในการแก้ไขปัญหาและ กำหนดนโยบายทางด้านการออมของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำกัด